

Kennisflits 2022:2 Internet als 'Safe Space'

Tegenwoordig hebben geadopteerden meer mogelijkheden om te zoeken naar hun biologische familie, onder andere via sociale media. Maar: het vinden van je biologische familie is één stap, daarna is het contact met hen onderhouden een volgende uitdaging.

Digitaal positief

Omdat geadopteerden bij sociale media niet hoeven te reizen, is het maken van contact met de biologische familie bereikbaarder – het kost minder tijd en geld. Ze hebben veel zelf in de hand, zijn niet afhankelijk van familie, instanties en organisaties.

Maar misschien is het gebruik van sociale media nog wel belangrijker bij het onderhouden van contacten. Omdat je niet hoeft te reizen naar het land van herkomst, kan je contact hebben vanuit je eigen vertrouwde omgeving. Contactmomenten hoeven niet zo intensief en lang te zijn als wanneer je naar het land van herkomst reist. Je kunt in principe ieder moment afsluiten en met vrienden en familie erover praten. Dan kan je op een ander moment weer verder gaan. Het bijhouden van contacten hoeft ook niet altijd intensief te zijn, het kan ook via korte berichtjes of via uitwisselen van foto's of video's - gewoon, zoals veel mensen dat doen met vrienden en familie. Zo leveren een Facebook timeline of Instagram als het ware een raam waardoor je met elkaars wereld kennis kan maken. Vooral videogesprekken blijken de contacten makkelijker te maken: je ziet en hoort een boel, het kost weinig en je kunt je tijd ervoor nemen. Eigenlijk werkt het internet hier als een 'veilige ruimte' waar je contact met elkaar kunt hebben.

Siblings

Digitale contacten blijken vaak te lopen via broers en zussen. Zij hebben meestal meer ervaring met internet en sociale media dan hun ouders en het is ook makkelijker omdat er minder emotionele lading meespeelt. Voor de biologische ouders kunnen gevoelens van schaamte, schuld of trauma een rol spelen en daar hebben de broers en zussen minder last van. Bovendien zijn zij leeftijdsgenoten. Het blijkt dan ook dat er vaker en intenser contact is met de broers en zussen dan met de ouders.

Uitdagingen

Maar uiteraard is het niet altijd makkelijk. Gevonden worden via internet kan een ingrijpende gebeurtenis zijn, zowel voor de biologische familie als voor geadopteerden, wanneer de biologische familie hén via internet vindt. En de relaties zijn niet altijd vanzelfsprekend en probleemloos. Het blijven vaak ingewikkelde contacten, waarbij veel emoties een rol spelen, verschillende culturen, verschillende talen en verschillende verwachtingen. En dan kan internet ook een mateloos medium zijn en kan de ene partij over grenzen van de andere heengaan.

Daarom is het belangrijk om grenzen te kunnen stellen. Het kan zijn dat emoties of trauma de geadopteerde en de adoptiefamilie overspoelen, of juist de biologische familie. Het kan zijn dat een van de partijen meer contact wil, of grensoverschrijdende verwachtingen heeft over steun. Ook privacy is een issue, zowel van als naar de biologische familie. 'Het recht om te weten' kan in conflict komen met 'het recht op privacy'. Dat geldt ook voor wat openbaar via internet gedeeld wordt. Voor al deze zaken kan de geadopteerde hulp nodig hebben. Doordat het gebruik van sociale media bij

contacten tussen geadopteerden en biologische familie nog relatief kort bestaat, is er bij hulpverleners nog weinig kennis en ervaring over aanwezig – zij moeten ook nog leren hoe hierbij te ondersteunen. Dat is belangrijk, want in de huidige wereld spelen de digitale mogelijkheden een centrale rol in de contacten tussen geadopteerden en hun biologische familie. De voordelen blijken groter dan de nadelen, ondanks de bestaande risico's en uitdagingen.

Tenslotte voor adoptieouders: internet geeft ook kinderen de kans zelfstandig te gaan zoeken naar hun biologische ouders. De internetsite [‘Top ten adoptive parenting tips for Facebook and the internet’](#) geeft adoptieouders handvaten hoe hiermee om te gaan.

Uit presentaties uit ICAR 7, o.a.

- *Anne Marie Shier. “...So I sent him a friend request”: The role of social media and technology in search and reunion in intercountry adoption.*
- *Johanne Thomson-Sweeny. “One click on Facebook, and my life completely changed”. The impact of an unexpected social media contact with the biological family in international adoption.*
- *Shier, Anne Marie. "Negotiating reunion in intercountry adoption using social media and technology." The British Journal of Social Work 51.2 (2021): 408-426.*

Samenvatting Gera ter Meulen ([KennissBureau ter Meulen](#))